

Cosmetische zorg 2.0

K-P de Roos¹, R.E. Genders²

Met de totstandkoming van de profielerkenning cosmetisch arts en het kwaliteitskader cosmetische zorg is er een gelijkwaardig speelveld ontstaan.

INLEIDING

Het begon allemaal met toenemende aandacht voor cosmetische ingrepen in diverse televisieprogramma's. *'Naast de televisieprogramma's die laten zien wat allemaal mogelijk is om je uiterlijk te verfrazen en vooral succesverhalen belichten, was er de afgelopen tijd ook aandacht op televisie voor misstanden in de cosmetische sector. Van brandwonden op de huid opgelopen tijdens een laserbehandeling tot de schadelijke gevolgen van het gebruik van sommige typen fillers bij bilvergrotingen.'* Dit schrijft de toenmalige minister van VWS, Edith Schippers, in een brief aan de Tweede Kamer in 2015. Er kwamen steeds meer meldingen binnen van complicaties na gebruik van injectables en vooral zogenaamde permanente fillers. Daarbij bleek dat wanneer er klachten optraden het voor de klant niet altijd duidelijk was tot wie men zich moest wenden. Ook was niet altijd helder welke kwalificaties de zorgverleners al dan niet konden aantonen. Naast gespecialiseerde klinieken waren er immers ook artsen van velerlei pluimage zoals basisartsen, huisartsen, verzekeringsartsen die met een koffer onder de arm naar schoonheidssalons afreisden om klanten te behandelen. Daarop aangesproken, wilde de minister orde op zaken stellen in de cosmetische sector.

NVCG

In eerste instantie liet de minister het aan 'het veld' over om te komen tot kwaliteits- en opleidingseisen. Daartoe verleende de minister in december 2014 een subsidie aan de Nederlandse Vereniging voor Cosmetische Geneeskunde (NVCG) voor de ontwikkeling van scholingsmodules voor cosmetische ingrepen, wat uiteindelijk leidde tot de opleiding cosmetisch arts KNMG.

PROFIELARTS KNMG

Separaat van het traject te komen tot een kwaliteitskader voor de cosmetische zorg liep er een aanvraag voor een profielerkenning cosmetische geneeskunde. [1] Een 'profiel' is gedefinieerd als 'een deelgebied van de geneeskunde, een verdieping van het deskundigheidsniveau van de arts (nog) niet leidend tot het deskundigheidsniveau van een specialisme.' Sinds 1 juli 2019 is het profiel cosmetische geneeskunde erkend binnen de KNMG, uitgaande van een 2-jarige erkende opleiding. Dat betekent overigens niet dat de publiekrechtelijke bescherming

hetzelfde is als die van arts of dermatoloog. Om profieltitels enige bescherming te kunnen bieden, worden deze als privaatrechtelijke titel beschermd. Daarvoor dient het profiel bij het Merkenbureau BeNeLux te worden gedeponeerd als woordmerk van de KNMG. De titel wordt dan 'cosmetische arts KNMG'. Het onrecht voeren van deze titel is daarmee niet strafbaar, maar men kan wel door de beroepsgroep voor de rechter worden gedaagd.

NSEG

Ook stelde VWS een subsidie beschikbaar voor de ontwikkeling van een kwaliteitskader, multidisciplinaire richtlijnen en reclamenormen voor de cosmetische geneeskunde. Deze subsidie ging naar de Nederlandse Stichting Esthetische Geneeskunde (NSEG), die in 2014 bestond uit verschillende verenigingen (NVDV, KVKNO, NOG, NVMKA, NVPC, NVCG, NVVCC), alle actief binnen het werkveld van de cosmetische geneeskunde. In de NSEG is de basis gelegd voor de totstandkoming van het multidisciplinaire Kwaliteitskader Cosmetische Geneeskunde.

KWALITEITSKADER COSMETISCHE ZORG

Nadat de NSEG tevergeefs een aantal jaren poogde te komen tot een kwaliteitskader Cosmetische Zorg nam het Zorginstituut in mei 2017 de coördinerende rol op zich en bundelden de wetenschappelijke verenigingen binnen de FMS en de NVMKA hun krachten. Vervolgens is door partijen gewerkt aan het kader en leek het erop dat eind 2018 overeenstemming haalbaar was. Helaas trok de NVCG een dag na de laatste vergadering alsnog de stekker uit deze overeenkomst. Dit leidde ertoe dat het Zorginstituut haar doorzettingsmacht ging gebruiken om het kwaliteitskader in de uiteindelijke vorm afgelopen november te publiceren. Daarmee zijn er kaders geformuleerd binnen welke de cosmetische zorg in Nederland dient te worden uitgevoerd. Kaders niet alleen wat betreft de eisen te stellen aan zorgverleners maar, zeker zo belangrijk, de eisen die men aan instellingen stelt. Die eisen komen overeen met de eisen voor ZBC's. Het valt te verwachten dat de IGJ actief hierop zal toezien.

Er is echter nog een heet hangijzer. Het lukte in dit gehele traject maar niet om een gezamenlijk standpunt in te nemen

¹ Dermatoloog, Dermapark Uden

² Dermatoloog, afdeling Dermatologie, LUMC en Roosevelt Kliniek, Leiden

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Kijk uit. Jezelf mooier maken kan lelijk uitpakken.

Een geslaagde ingreep begint bij een goede arts.

Als je een cosmetische ingreep wilt ondergaan ben je zelf verantwoordelijk voor het afwegen van de risico's. Waar kun je op letten?

- Verdiep je in de vaardigheid van jouw arts voor de specifieke behandeling die je wenst te ondergaan. Heeft jouw arts zich daartoe voldoende bijgeschoold? Verricht de zorgverlener de ingreep met regelmaat? Vraag ook naar patiënttevredenheid en complicaties.
- Zorgverleners moeten jou met een vraag over een cosmetische ingreep informeren en wijzen op de risico's en alternatieven van een cosmetische ingreep.

Meer informatie over dit onderwerp?
www.jezelfmooiermaken.nl

Kijk uit. Jezelf mooier maken kan lelijk uitpakken.
Een geslaagde ingreep begint bij een goede arts.

ten aanzien van een aantal bekwaamheidseisen. Dat komt deels omdat het wettelijk niet mogelijk is bepaalde vaardigheden voor te behouden aan alleen medisch specialisten. Het Zorginstituut heeft dit onderdeel wel op de meerjarenagenda geplaatst.

RECLAME CODE

De door de NSEG ontwikkelde Code medische Cosmetische Behandelingen door Artsen (CCBA) is per 15 oktober 2018 in de Nederlandse Reclame Code opgenomen. Deze code geldt voor alle artsen, medisch cosmetische praktijken en klinieken, die reclame maken voor medische cosmetische behandelingen. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft de slogan (met bijbehorend beeldmerk) laten ontwikkelen: "Kijk uit. Jezelf mooier maken kan lelijk uitpakken. Een geslaagde ingreep begint bij een geschikte arts". Slogan en beeldmerk zijn onderdeel van de CCBA en terug te vinden op de NVDV website.

Met de totstandkoming van de profilerkenning cosmetisch arts en het kwaliteitskader cosmetische zorg is er een gelijkwaardig speelveld ontstaan. Het zal voor artsen lastig zijn om een keer per maand en op iedere hoek van de straat injectables toe te passen. Daarbij is vooral de patiënt maar toch ook de cosmetisch geïnteresseerde dermatoloog gebaat.

LITERATUUR

1. <https://www.knmg.nl/opleiding-herregistratie-carriere/cgs/regelgeving/cosmetische-geneeskunde.htm>

CORRESPONDENTIEADRES

Kees-Peter de Roos

E-mail: kpdr@dermapark.nl